

Udtalelse vedr. Statsrevisorernes beretning om lægemiddelanbefalinger

Regionsrådet i Region Hovedstaden er af Sundheds- og Ældreministeriet blevet anmodet om at afgive en udtalelse om Statsrevisorernes beretning nr. 05/2019, der følger af en undersøgelse foretaget af Rigsrevisionen om implementering af Sundhedsstyrelsens lægemiddelanbefalinger i almen praksis. Ministerens kommentarer til regionernes udtalelser indgår i ministerens redegørelse til Statsrevisorerne for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Overordnet set finder Statsrevisorerne det problematisk, at brugen af lægemidler udskrevet i almen praksis i flere tilfælde kun langsomt tilpasses nye eller ændrede lægemiddelanbefalinger fra Sundhedsstyrelsen. Endvidere finder Statsrevisorerne det utilfredsstillende, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke i tilstrækkelig grad har fulgt op på og understøttet, at Sundhedsstyrelsens lægemiddelanbefalinger følges og får størst mulig effekt i almen praksis. På den baggrund finder Statsrevisorerne det nødvendigt, at Sundheds- og Ældreministeriet sammen med regionerne afklarer, hvordan et nyt system kan give ministeriet, regionerne og de alment praktiserende læger bedre viden om lægernes udskrivningsmønstre og implementeringen af Sundhedsstyrelsens lægemiddelanbefalinger.

Såvel Statsrevisorerne som Rigsrevisionen påpeger u hensigtsmæssige forhold, som er regionen bekendt. Det er derfor Region Hovedstadens vurdering, at Rigsrevisionens beretning yder et konstruktivt grundlag for et mere gunstigt samarbejde om lægemiddelanbefalinger mellem Sundheds- og Ældreministeriet og regionerne.

Udmøntning af lægemiddelanbefalinger

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at alment praktiserende læger i højere grad anvender opslagsværker fra andre aktører end Sundhedsstyrelsen til at finde information om lægemiddelanbefalinger. Det er Region Hovedstadens vurdering, at Sundhedsstyrelsens lægemiddelanbefalinger ofte når at blive forældet, da ny viden om et specifikt behandlingsområde udvikles kontinuerligt. Andre aktørers lægemiddelanbefalinger, hvis udarbejdelse muligvis er mere dynamisk, er således oftere opdateret med den nyeste viden.

Med hensyn til overvågning af udskrivningsmønsteret i almen praksis er det regionens ønske, at Sundheds- og Ældreministeriet i fremtiden i højere grad vil anvende forbrugsmål som et instrument til at sætte retning og følge udviklingen. De regionale lægemiddelenheders arbejde med at understøtte, at lægemiddelanbefalinger efterleves i almen praksis, vanskeliggøres, når der ikke opstilles konkrete mål for forbruget af specifikke lægemidler. Som det også fremgår af Rigsrevisionens beretning, går udviklingen i lægemiddelforbrug hurtigere i den ønskede retning, når lægemidlerne er omfattet af anbefalinger, som er understøttet af nationale handleplaner og konkrete forbrugsmål.

Endelig viser undersøgelsen, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke i tilstrækkelig grad har koordineret, at lægemiddelanbefalinger og tildeling af tilskud til lægemidlerne understøtter hinanden. Det er regionens vurdering, at tilskud er en forholdsvis tilgængelig måde at understøtte, at et lægemiddel i højere grad bruges som anbefalet. Det er derudover ikke et udtryk for rationel farmakoterapi, at regionerne yder tilskud til lægemidler, som anvendes på en u hensigtsmæssig måde i en given behandling. Det er således Region Hovedstadens forventning, at styrelserne fremover i højere grad vil koordinere ændringer i lægemiddelanbefalinger og revurderinger af tilskudsstatus.

Implementering af lægemiddelanbefalinger

Videreformidling

Det fremgår af Rigsrevisionens undersøgelse, at Sundheds- og Ældreministeriet har en forventning om, at regionerne, i kraft af deres arbejde med at sikre en rationel brug af lægemidler, videreformidler lægemiddelanbefalinger fra Sundhedsstyrelsen og fra andre aktører til læger i almen praksis. Samtidig forventer Sundhedsstyrelsen, at regionerne i deres videreformidling tager højde for flere forhold end Sundhedsstyrelsens anbefalinger, såsom prisen på lægemidlerne og anbefalinger fra lægevidenskabelige selskaber. Med undtagelse af de juridisk bindende vejledninger, som skal videreformidles i overensstemmelse med den originale anbefaling, er regionerne imidlertid ikke forpligtet til at videreformidle lægemiddelanbefalinger fra Sundhedsstyrelsen. På den baggrund ønsker Region Hovedstaden at forbeholde sig ret til at vurdere, om og i

givet fald hvordan Sundhedsstyrelsens nye anbefalinger, som ikke er juridisk bindende vejledninger, skal indgå i regionens egne indsatser og videreformidles til almen praksis.

Overvågning

Regionerne og Sundheds- og Ældreministeriet har gennem de senere år drøftet rækkevidden af hjemlen til at anvende afregningsdata om tilskudsberettigede lægemidler til at understøtte kvaliteten i almen praksis. På trods af ministeriets fortsatte vurdering om, at regionerne alene har hjemmel til at bruge afregningsdata til økonomiske analyser, er der forskel på regionernes anvendelse af afregningsdata. Ved ønske om anvendelse af data til kvalitetsarbejde i almen praksis kan regionerne anmode Sundhedsdatastyrelsen om at trække data til dette, men regionerne har i flere tilfælde fået afslag på deres anmodninger.

Det fremgår af beretningen, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke i tilstrækkeligt omfang har understøttet regionernes muligheder for at overvåge udskrivningsmønstrene i almen praksis. Dette er ligeledes Region Hovedstadens vurdering. Det er således regionens forventning, at ministeriet vil understøtte regionernes overvågning af lægemiddelforbruget i almen praksis ved at tilvejebringe de nødvendige juridiske retningslinjer.

Det er tillige Region Hovedstadens forventning, at der fra ministeriets side arbejdes for at skabe et mere hensigtsmæssigt samarbejde mellem Sundhedsdatastyrelsen og de regionale lægemiddelenheder. Sundhedsdatastyrelsen skal have de nødvendige ressourcer til at kunne bistå regionerne med at foretage datatræk til brug ved kvalitetsarbejde i almen praksis og bør ikke kunne afslå at levere datatræk til regionerne grundet manglende interessefællesskab med de regionale lægemiddelenheder.

Indsatser

Regionernes mulighed for at nå ud til de alment praktiserende læger er grundet områdets organisering begrænset af samarbejdet og de aftaler, som er indgået mellem regionerne og almen praksis/Praktiserende Lægers Organisationer (PLO). Dette resulterer i, at mulighederne for regionale indsatser i almen praksis er forskellige fra region til region, og at indsatsen derfor varierer i betydelig grad på tværs af regioner.

Idet regionernes samarbejde med klyngerne i almen praksis stadig er på et indledende stadie, kan det endnu ikke konkluderes, hvordan denne organisering vil påvirke regionernes indflydelse på kvalitetsudviklingen i almen praksis.